

**Filosofia Moderna i Contemporània**

Codi: 103565  
Crèdits: 6

| Titulació          | Tipus | Curs | Semestre |
|--------------------|-------|------|----------|
| 2502758 Humanitats | OB    | 3    | 1        |

**Professor/a de contacte**

Nom: Joan Carles Cirera Izquierdo  
Correu electrònic: JoanCarles.Cirera@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)  
Grup íntegre en anglès: No  
Grup íntegre en català: No  
Grup íntegre en espanyol: No

**Prerequisits**

Assignatura obligatòria en el tercer curs del Grau d'Humanitats, per tant no hi ha cap prerequisit

**Objectius**

El curs ofereix una panoràmica general de les principals idees que llauten el pensament modern i contemporani. Es té una especial atenció a la gènesi i a la transformació històriques dels conceptes de raó, natura, llibertat, cos i poder a partir d'una anàlisi dels autors i textos més rellevants.

El curs té tres objectius:

1. L'objectiu general és que l'alumnat es familiaritzi amb les particularitats i continuats entre la filosofia moderna, la contemporània, les humanitats, l'art., la ciència i la història en general.
2. L'objectiu específic és proporcionar una formació amb una doble funció: per una part, ajudar a identificar els problemes teòrics de cada autor i corrent de pensament i, per altra, proporcionar eines per analitzar amb rigor les noves problemàtiques del segle XXI.
3. L'objectiu final consisteix a proveir-los dels instruments filosòfics necessaris per desenvolupar un pensament autònom i creatiu a través de la lectura, l'anàlisi i la reflexió crítica dels textos dels clàssics de la filosofia moderna i contemporània.

En finalitzar el curs, les/els estudiants haurien de ser capaços de:

Comprendre les problemàtiques filosòfiques específiques de les diferents corrents del Pensament i Contemporani.

Identificar els enfocaments teòrics, mètodes d'anàlisi i repertoris conceptuals dels autors de l'època.  
Adquirir l'habilitat d'anàlisi i argumentació crítica dels textos i problemes filosòfics proposats  
Desenvolupar un pensament crític propi a l'hora d'analitzar la problemàtica filosòfica actual.

Al finalizar el curso, los/las estudiante deberían ser capaces de:

1. Comprender las problemáticas filosóficas específicas de las diferentes corrientes de la Filosofía Moderna y Contemporánea.
2. Identificar los diferentes enfoques teóricos, métodos de análisis y repertorios conceptuales de los autores.

3. Adquirir la habilidad de análisis y argumentación crítica de los textos y problemas filosóficos.
4. Desarrollar un pensamiento crítico propio para analizar problemas filosóficos actuales.

## Competències

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Utilitzar adequadament els recursos i les metodologies que s'empren en l'estudi de la cultura contemporània.

## Resultats d'aprenentatge

1. Assenyalar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època i emmarcar-lo en el seu context.
2. Assenyalar i resumir el contingut comú de diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Elaborar un resum a partir d'un text donat.
4. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
5. Identificar els mètodes propis de la història de la filosofia i utilitzar-los en l'anàlisi de fets concrets.
6. Indicar els principals temes de la història de la disciplina.
7. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions dels altres participants.
8. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

## Continguts

### La Filosofia com a forma de vida

- 1.El floriment renaixentista de la cultura clàssica.
- 2.El coneixement i la cura-de-si

### El debat entorn del dualisme cos-ment

- 1.Un clàssic entre els clàssics (el dualisme cartesà)
- 2.El món de les emocions (De Spinoza a Adam Smith)
- 3.La fenomenologia de la corporalitat (Husserl i Merleau-Ponty)

### El concepte de naturalesa

- 1.La naturalesa com a mecanisme (Descartes, Newton i Kant)
- 2.La naturalesa com a organisme (Spinoza i Schelling)
- 3.La naturalesa com a voluntat (Schopenhauer i Nietzsche)
- 4.Naturalesa i engranatge tècnic (Heidegger)
- 5.la naturalesa com a discontinuïtat (D'Einstein a la Mecànica Quàntica)

## La noció de poder

- 1.El poder del sobirà (Maquiavel, Bodin, Hobbes i Schmitt)
- 2.El poder administrat (Weber)
- 3.De la biopolítica (Foucault i Esposito)

¿Que pensen i diuen les dones? Introducció a la perspectiva de gènere.

- 1.Protofeminisme (Cristina de Pizan)
- 2.Feminisme il·lustrat (Gouges i Wollstonecraft)
- 3.Feminisme sufragista (Kollontai, Pankhurst i Arenal)
- 4.Feminisme de la identitat i de la diferència (Beauvoir y Arendt)
- 5.Debats feministes contemporanis (Haraway i Butler)

## Metodologia

L'aprenentatge es desenvoluparà a partir de tres tipus d'activitats:

### Activitats dirigides

- Classes teòriques magistrals
- Discussions dels fonaments conceptuals del discurs filosòfic i científic modern i contemporani.
- Identificació dels problemes filosòfics a través de l'anàlisi i comentari de les fonts primàries.

### Activitats supervisades

- Debats a classe dirigits a establir connexions amb altres disciplines de les humanitats.
- Tutories personalitzades -- sigui de manera presencial a les hores de despatx, sigui a través del CV.

### Activitats autònomes.

- Lectura de textos filosòfics.
- Reflexió crítica sobre les lectures fetes

## Activitats formatives

| Títol                                           | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-------------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                                |       |      |                          |
| Classes                                         | 40    | 1,6  | 4, 5, 6, 8               |
| Tipus: Supervisades                             |       |      |                          |
| Debats                                          | 6     | 0,24 | 1, 2, 6, 7, 8            |
| Tutories                                        | 5     | 0,2  | 4, 5, 6, 8               |
| Tipus: Autònomes                                |       |      |                          |
| Lectura i anàlisi crítica dels textos           | 30    | 1,2  | 4, 5, 6, 8               |
| Aprofundiment en els problemes filosòfics claus | 30    | 1,2  | 2, 3, 5, 6, 8            |
| Estudi                                          | 35,7  | 1,43 | 1, 2, 4, 5, 6, 8         |

## Avaluació

El sistema d'avaluació continuada consisteix en:

1. Dos exàmens parcials, en els que l'alumnat haurà de mostrar que ha entès els continguts bàsics de l'assignatura i les lectures fonamentals, sabent expressar aquests coneixements de forma clara i ordenada; argumentant amb rigor i coherència, fent servir els conceptes amb precisió i sintetitzant les idees.
2. Fer una fitxa de lectura o presentació d'un pòster prèviament pactat amb el responsable de la matèria.

La nota final serà la nota mitjana de les tres proves.

Aquelles/s estudiants que no es presentin a alguna de les tres proves durant el període d'avaluació continuada, en suspenguin una d'elles, o bé vulguin pujar nota en alguna de les tres proves, podran presentar-se a reavaluació i portar a terme els exàmens que necessitin.

Un/a estudiant serà considerat "no avaluable" quan no s'hagi presentat, com a mínim, a dues de les tres proves.

### Activitats d'avaluació

| Títol         | Pes  | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|---------------|------|-------|------|--------------------------|
| Primera prova | 40 % | 1,5   | 0,06 | 1, 2, 5, 6, 7, 8         |
| Segona prova  | 40%  | 1,5   | 0,06 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8   |
| Tercera prova | 20 % | 0,3   | 0,01 | 1, 2, 4, 5, 6, 7         |

### Bibliografia

#### Bibliografia primària

Adorno T. W. y Horkheimer M. (1994). *Dialéctica de la Ilustración* (1944). Madrid:Trotta.

Arendt, H. (2005). *La condición humana* (1958). Barcelona: Paidós.

Descartes, R. (1977). *Meditaciones metafísicas* (1641). Madrid, Alfaguara.

Espinosa, B. (2018). *Ética demostrada según el orden geométrico* (). Madrid: Alianza.

Heidegger, M. (2014). *Construir Habitar Pensar* (1951). Madrid. La Oficina.

Kant, I. (2013): *¿Qué es la Ilustración?* (1781). Madrid, Tecnos, 2002.

Maquiavelo, N. (2009): *El príncep* (1513). Barcelona, Edicions 62.

Merleau-Ponty, M. (1993): «El cuerpo». En *Fenomenología de la percepción* (1945). Planeta de Agostini: Barcelona, pp. 108-190.

Nietzsche, F. (1990) *El nacimiento de la tragedia* (1872). Madrid: Alianza.

Schelling, F. (1996). *La filosofía de la naturaleza* (1801). Madrid: Alianza.

#### Bibliografia complementaria

Manuales de consulta

Bréhier, E., (1998). *Historia de la filosofía y la ciencia*. Madrid: Tecnos.Colomer, E. (1995). *El pensamiento*

*alemán de Kant a Heidegger* (3 vol.). Barcelona: Herder.

Copleston, F., (2001). *Manual de filosofía* (9 vol.) Barcelona: Ariel, 2011.

Geymonat, L., (1998). *Historia de la filosofía y de la ciencia*. Barcelona: Crítica.

Reale, Giovanni et. Al. (1983). *Historia del pensamiento filosófico y científico*, 3 Vol. Barcelona: Herder.

### **Diccionaris**

Ferrater Mora, J., (1979), *Diccionario de filosofía*, Madrid: Alianza. Volpi, F. (2005). *Enciclopedia de las obras filosóficas*. Barcelona: Herder.

Volpi, F. (2005). *Enciclopedia de las obras filosóficas*. Barcelona: Herder.